

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1/70 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Харунцини). Експедиція ліста в Агенції Соколовського в пасажи Гавсманна.

Рускисе звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламисе неопечатаї вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесени по 30 с. від стрічки.

Знесенє адміністративного порядку в Росії.

(X) На внесенє міністра внутрішніх справ Плевого знесено в Росії при політичних злочинах і провинах т. зв. поступованє по адміністративному порядку. На основі виданого в 1864. році карного закона мали бути згадані злочини і провини розсуджувані судом присяжних, але особливо тяжкі случаи могли бути окремим царским указом переказані так званому «височайшому трибуналові».

Коли опісля за володарства Олександра II. почали множити ся політичні злочини, заведено для них т. зв. поступованє по адміністративному порядку, коли тимчасом для всіх інших справ обовязував закон карний з 1864. р. При адміністративнім процесі переводив, як в давнім поступованню, обжалованє звичайним способом прокуратор, а слідство поручувано поліційній власті. Лише мала частина всіх політичних справ карних приходила при тім поступованню перед звичайні суди, а більшу часть засудів переводили адміністративним порядком, себ то по основнім розсліді і переслуханю свідків поліцією послідувало покаранє поліцією на основі спільного розпорядку міністра судівництва і міністра внутрішніх справ. Особливо строгі кари, як засланє на Сибір або висланє до віддаленої губернії, або поставленє під поліційний догляд і т. п. вимагали окремого царского приказу, щоб могли бути виконані.

Одначе в поступованню по адміністративному порядку проявляло ся вельми багато самоволі і всяких надуживань, а новійші події на Україні могли би на тім полі виказати чимало різких випадків. Тепер отже принято з почину міністра внутрішніх справ Плевого новий карний закон, котрий перейшов скрізь всі компетентні інстанції і має бути заведений в Росії. Сей новий закон не лише зносить поступованє по адміністративному порядку, але містить в собі значне злагодженє всіх кар за державні злочини. Всі політичні злочини будуть в будучині розбирані лише в звичайних судах. Одначе, чи те нове поступованє покаже ся в практиці дійсним поліпшенєм, побачимо небавом.

Перший рік праці.

З Руского Тов. а педагогічного одержуємо отсей комунікат:

Одніюка на цілу Галичину жєньска семінарія учительска з рускою мовою викладовою, котру удержує Руске Товариство педагогічне у Львові, має вже за собою рік існування. В наслідок сего, що дозвил на отворенє семінарії прийшов доперва з кінцем вересня, записало ся до першої класи лише 17 учениць. Се число в протягу року зменшило ся о 4 учениць: одна з найспосібніших бл. п. Марія Рогозівська померла, прочі три добровільно виступили.

Вислід класифікації з кінцем року шкільного був слідуєчий: Три учениць одержали пер-

шу класу в відзначенєм, вісім першу класу, одна поправку з одного предмету, одна класу другу.

В склад збору учительского входили: як директор др. Мих. Коцюба, професор ц. к. муж. семінарії учит., як учителі: о. Теодоз. Лежогубский, катехит школи реальної, вє. І. Ціммерманн, Андр. Алиськевич, Ігн. Левицкий, др. Володимир Левицкий і в. Боберекій, професори гімназійні, Ник. Мороз, управитель рускої школи вправ, др. Е. Озаркевич, лікар, А. Слявичек і Петро Гриньовский, учителі ц. к. муж. семінарії учит., О. Барвіньска, учителька ц. к. жєньскої семінарії учит. і О. Прокошевна, учителька відділової школи ім. Шевченка.

До введеня в житє сеї першої рускої семінарії причинила ся найбільше великодушна жертволюбність так поодиноких осіб, як ще в більшій мірі і деяких руско-українських інституцій. Списи жертв були в своїм часі оголошувані і виказують загальну суму 1741/36 К. З оплат шкільних влинуло 1566 К; загальний дохід школи вносив отже 3307/36 К. З сеї квоти видано на оплату чиншу, урядженє, прибори шкільні і плату учителів 3230/09 К — так, що оставсь на слідуєчий рік 77/27 К.

В вересні с. р. буде отворена друга класа через се подвоють ся і видатки на школу. І половини тих видатків не покривють оплати місячні: розвій і судьба рускої семінарії залежать проте і будучности головно від жертволюбности нашої суспільности. Ми певні, що найдем успіху поміж зі сторови всіх, котрим лежить на серці народна просьвіта. Коли жертвами і спільними силами зуміємо удержати нашу школу через перші чотири роки, дамо доказ, що она для нас кощєва, а тоді не просити а домогати ся будемо для неї підмоги з фондів кравчих і державних. А поки-що, ми вже тепер просимо збирати і присилати жертви на руску семінарію учительську і нехай важне діло в самім почині не змарніє.

За Ваділ Руского Товариства педагогічного у Львові: о. Ів. Чапельский, голова.

Школи на Руси.

IV. Протестантські школи.

Молоді люди їздили в тих часах за границю в цілі образованя і зацікавлялись там з новою наукою. Огнищами сих наук були університети в Віттенберзі, Липску, Жєневі і в Королівці. Школа і книжка се головні орудія розширення в польско-литовській державі протестантських ідей.

Протестантизм мало розширював ся і знаходив лише прихильників між Німцями і міщанами деяких міст. В литовско-русских землях в половині XVI. ст. найбільше ширив ся кальвінізм і соцініянство або новоаріянїзм.

Протестанти прилягли до гуманізму і старали ся о добру організацію шкіль, бож школа була найлучшим осередком до пропаганди нових ідей. До прибутя Єзуїтів школи сі розширили значно. Протестанти засновували навіть від 1550. р. жєньські школи.

Протестантські школи організувались після взірця вімецьких. Гуманісти ввели вже до своїх шкіль деякі улучшеня, мали на цілі виученє ся латинської мови, владили нові підручники а уе-

нули давні, замінили середовічних авторів класичними і ввели грецьку літературу і єврейську мову.

Розширювались також гадки, що школа потрібна є не тільки певним класам народу, але всему народови, не тільки церкві але і державі і всему людству.

Важне було також призванє значнє науки народної мови. Школами управляли віроісповідні громади, они вибирали з поміж себе кількох людей до завідуваня школою. Тіло учительське складало ся з трех осіб: ректора, его товариша і кантора. Принятє учителя відбувалось через врученє ему устава школи і вокації від даної громади. Наука зачиналась молитвою і пісєню. Научати мали спокійно без гніву, і не уживати різок та стусанів.

Лютеранські школи:

Перша лютеранська школа була в Вильні т. зв. школа Кульви. Авраам Кульва, Литовець, кінчив науку в Кракові, Віттенберзі і Сієні (в Італії), одержав стєпень доктора. Призвав він до себе многах молодців польских і литовских і заснував імовірно тайну школу, з котрої випшло до 60 молодців. Діяльність Кульви перервав єпископ Павло Ольшанський, коли виробив собі королівський декрет, котрим Кульва зістав підвизнений судови єпископа. Як Винглер оснував рівнож школу, але мусів утікати. Про сю школу є ще згадка 1619. В першій половині XVII. ст. була мужєска і жєньска школа в Вильні. Мали бути також такі школи з викладовою мовою німецькою в Ковні, Мєричи і Витебску.

Кальвініські школи:

Николай Радивил Чорний був покровителем Кальвінів. Школа кальвініська була в Вильні, але около 1565. р. стала упадати. Заходом покровителів бажали ю перемінити на колегію, однак призванє Єзуїтів до Вильна перервало сей план.

Турянська школа складала ся з початку з кількох клас а в перших літах XVII. ст. зістала перестроєна в гімназію. В сій гімназії учено язиків лавиньского, польского, німецького, історії, граматики, релігії і др.

В слудкій кальвініській гімназії мали учити і рускої мови. Аби придбати учителя до науки рускої мови удавались до київского митрополита Йова Борєцкого з прошенєм о присланє спосібного чоловіка, но сей не міг післати жадного, бо не мав і радив пошукати за ним на місци. Слуцка гімназія мала характер духовної, кальвініської школи.

Була кальвініська школа в Кейданах. Висшою кальвініською школою була поневецка на Поділю над Смотричом, називана академією.

Були і ввазі кальвініські школи а особливо на Підлясію і в люблинській воєводстві, а менше в литовско-русских землях.

Школа в Білій (сідлецька губернія), в Дубецку в соміцкім і туробиньска в поблизоности Замосця, що перейшли до соцініян. Кальвініські школи були також в Ланцуті, Любляні, Більску, в Білжиці, Влодаві, Сморгоні, Новгороді і ще в декількох місцях.

Соцініянські школи:

Соцініяни дбали про школи не менше від католиків. Було 150 громад соцініянських а рідко котра не дбала про школи. Їх енергічна ді-

яльність в цілі ширеня просвіти позискувала католиків і православних. Школи їх що-до числа учеників рівнялись єзуїтским, а їх академія в Ракові перевищала навіть виленьську, бо мала до 1000 учеників.

В першій половині XVII ст. суть соцініянські школи в Хмільнику, в Любартові, Сематичах, Люблині.

Кальвіни і Соцініяни мали відрубну організацію. Кальвіни в Польщі ділили ся на три провінції се є великопольську, малопольську і литовську. Суперінтендент кожної провінції скликавав синоди і ті виробляли план наук, устанавляли ректорів і учителів. Синоди вибирали севіорів духовних і світських. Вихованє стреміло до ширеня реформації. Польська мова мала почетне місце в програмі їх навчання. Суть познаки, що звертали також увагу на науку рускої мови. При школах удержували також бурси для убогої молодіжи.

Школи соцініянські підлягали подібно як і кальвінські синодам. Любартовська їх школа ділила ся на 5 клас, подібно як єзуїтські а кождою класою завідував особний учитель. Учено в них крім других наук арифметики і музики.

Школи соцініянські мали добру організацію, притягали многих учеників і ривалізували з єзуїтскими.

Школи братські.

Коли на Русі повстали численні школи єзуїтські і протестантські, котрі притягали велике число учеників, почали і Русини стреміти до засновування шкіл і розширювання їх програми. Русини пізнали, що в борбі з протестантами потрібне є їм докладніше знанє своєї віри і її засад, тож та потреба є головною причиною запобігливості, а школи сего часу мають передо всім служити заборолом православя, а відтак національній ідеї.

Закладанєм шкіл займає ся аристократія, міщанство і духовенство.

В добі тій навязують поновно Русини зносини з Візантією а вплив Царгорода в устрою шкіл є слідний. Через заняте Царгорода Турками не упала там зовсім просвіта. В XV до XVII ст. много Греків учить ся в європейських школах і університетах в Венеції, Падуї і Римі. У Греків були також власні школи не тільки початкові, де учили грамоти, часослова, псалтиря, октоїха і других церковних книг, але були і

школи з ширшою програмою. Патриарша школа в самім Константинополі стояла висока, та було там до 70 мудрих дидаскалів.

Від половини XVI ст. навязують Русини більше правильні відносини з Царгородом, патриархи висилають не тільки поученя, але і відпоручників на Русь, та заохочують до засновування шкіл і друкарень.

В устрою шкіл сего часу бачимо вплив західно-європейський і грецький.

(Дальше буде.)

Япансько-російська війна.

Російська доброзільна фльота.

По російсько-турецькій війні завязав ся в Москві під проводом Победоносцева комітет, який збирив складки на будову кораблів, які в часі мира мали служити до цілій торговельних а в часі війни до воєнних. Складки плили обильно. В 1878. р. патронат комітету обняв наслідник російского престолоа. В касі комітету було тоді 2 мільони рублів. З тих грошей закуплено від німецкого товариства Америка-Гамбург за ціну 1,600.000 рублів три пароплави: «Гользація», «Гаммонія» і «Турнігія», які перехрещено на «Москву», «Петербург» і «Росію». Сю фльоту названо «добровольною фльотою». Пізнійше докуплено ще пароплав «Саксонію» і названо єго «Нашим Новгородом», а опісля ще кілька кораблів, з яких послідний «Смоленск» є найліпшим, має 12.000 бочок позмноности і може помістити 1.500 війска крім каютових подорожних. В 1885. році російське правительство віддало охотничю фльоту під довір міністра маринарки, признало комітетови по 600.000 рублів річної запомоги через 6 літ, жадаючи за те, аби ся фльота 7 разів річно відбувала подорожи на далекий Схід. По уявлі 6-ох літ правительство признало комітетови субвенцію на дальших 10 літ, але під условиною, що комітет докупить ще 4 послідні пароплави і 2 перевозові кораблі. В 1902. році кінчила ся умова комітету з правительством. Тоді правительство крїстаючи з того, що комітет просив о дальші запомоги, взяло заряд охотничої фльоти в свої руки. Нинішній стан сєї фльоти є дуже добрий. Фльота складає ся з 12 великих пароплавів і 12 помічничих кружляків.

На Червонім морі

перебувають тепер два кораблі російської охотничої фльоти: «Смоленск» і «Петербург», які передерли ся через Дарданелі під торговельною флягою. Виплинувши на Середземне море, оба кораблі вивісили воєнну флягу і взяли собі за задачу переглядати всі чужі кораблі, пливучі на Схід, чи случайно на яким не везуть воєнної контрабанди. Так придержано німецький поштовець «Прінц Гайнріх» і сконфісковано на нїм всі листи до Япанії. Придержано також англійські кораблі «Перзія», «Вайпара» а пароплав «Малаякку» сконфісковано. На енергічне жаданє Англії, російське правительство зверне сконфіскований корабель «Малаякка» прибуде до Альжиру і там, по аложено англійським конзулем заяви, що амуніція на «Малаякці» була призначена для англійської залози в Гонконгу, російська залоза уступить з «Малаякки» і передасть єї англійському конзулеви. — Під проводом вел. кн. Алексія відбула ся оводі в Петербурзі нарада заряду маринарки, на якій ухвалено відобрати кораблям охотничої фльоти на Червонім морі право задержування і перегляду чужих кораблів. Тимчасом «Смоленск» і «Петербург» не знаючи про сию ухвалу, дальше ведуть своє діло і сконфіскували англійський пароплав «Кордова». «Кордова» стоїть тепер в пристани Суез під російскою флягою і з російскою залозою. Нині мали «Кордову» передати англійським властям.

Нові вісти.

Вже минає місяць, як телеграми донесли, що Япанці забрали Нючван. Тимчасом нинішні телеграми доносять, що на приказ Куропаткина Росияни аж тепер опускають се місто. Російські купці і урядники винесли ся в послідних днях з Нючвану, а вчєра почали бурити будинки російських властей і залізничий дворець. Російська залоза виїде з міста по знищеню всіх російських державних будинків. Армія Курокого серед великих страт посуває ся в напрямі Ляонну і Мукдену. Російські війска мають цофати ся до Мукдену, де концентрує ся новий корпус, що прибув з Європи. Коло Мукдену прийде, здає ся, до рішаючої битви.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат. Онисима; рим.-кат. Наталії дїви. — В четвер: руско-кат.

Франц Михайлів.

СОНЕТИ.

Серед филь.

О, Боже, Боже, я розложу руки немовби крила і тими крилами в віддалі полечу від страшної муки, від туги, горя, болю і безтями!

Бо в гору линуть вже мені не можна, відколи сьвіти астральні покинув мій дух і тутка, де земля безбожна, за цвїтом щастя, любви, віри линув.

Радби я взріти ще раз ті країни хочби крізь мраку, хочби лиш з далека, де я так довго, з малої дитини,

прожив щасливо, де не чув про горе мій дух, де серця не палила спека любви, а очий сліз горячих море...

Мушу тут остати...

Оттак моливсь я серед филь бурливых оттак хотів я розіпнати руки немов би крила і до хвиль щасливих бажав я линути із країни муки.

Бажав я линути у віддалі безмежну, сли в гору линуть вже мені не можна, бажав розпуку й тугу безбережну із свого серця скинув — та не можна.

Я мушу, мушу, мушу тут остати, хоч тут в розпучі все і повне сїму, доки не прийде з віддалі крилатий

вихір до мене, щоб душу забрати, а враз з душею і окови сїму, тугу, розпуку і мою задуму.

17. VI.

По бурі.

(чужий мотив).

Буря минула, низько над землею тягнуть ся хмари змучені і білі — мовчазно, глухо в лісі опустілім лиш сива мрака висить над землею.

А скостенілі на дощи і вітри віття до пнів ся безладно чіпають — часом лиш чути, як листка спадають, часом луч сонця осьвітить повітре.

А часом знова пірєє ся з віддалі вітер й зі стоном оглядає бори і дощу краплі збива у хрусталі.

Пізнійше знова ліс дрїмає в тиши, а мрака бори закриває хворі — сталєєє сонце серед хмар колишєєє. 1903.

Бунт.

Бунт проти Бога!... бунт проти природи, бунт проти серця свого і волі, бунт проти неба, що нема погоди, бунт проти всього, бо не маю долі!...

Бунт проти того, що колись ще прийде, бунт проти завтра, що йде мовби плєєє, бунт проти щастя, бо нїм оно прийде для мене мого життя вже не стане!...

Бунт проти всього, а все мене тисне, все важким болем груди роздирає, давить серденько, що мало не трїєєє...

Бунт проти всього, бо все мої крила міцні, орлині гнете і ломає так, що летїти вже дальше не сила... 20. IV.

Молитва.

(Чужий мотив).

Тобі я молюсь в вечірній годині, душе несита, птаху пажерливий, що улїтаєш десь в блакити синї над плодови́ті в журбу хлопські ниви.

Тобі я молюсь, ти добро єдине, як ніп повірний, або раб робучий — весь віддаю ся в вечірній годині тобі, мелодіє сильна, могуча.

Бо ти там гинєш по ревичих філях, де сяє сонце на гір срібних шпїлах, де сплять фіялки, а пахнуть вербени.

Дивлюсь, як сонця золотий луч ве ся, а мое серце все бе ся і бе ся в ритм тихих, сонних звуків кантилени. 5. II.

Моя держава.

Моя держава не є на землі тїй стоптаній кіньми, кровію политій — в глуху і тиху безодню запав ся мій край, що сонцем і сьвітлом пшпав ся.

А з краю того в вечірній годині крізь синю мраку до мене лине відгомін звонів крізь филь обруче воздуха й моря грає ревує.

А коли слабнуть мого духа крила, коли до серця туга бистрокрила іде — скрадає ся дрїжуча, тиха,

коли вертають знов забуті мрії, то відзивають ся знов звони стиха й женуть від мене спомини давній

Володимира кн. руск.; рим.-кат. Інокентія п. Віктора.

— «Союз сьлівацких і музичних товариств» у Львові вже одержав концессию намісництва на веденє «Висшого інститута музичного» під управою шкільного радника п. Антоля Вахнянина. Концессія є з дати 7. липня 1904 до ч. 81.283 і відійшла з намісництва до львівського магістрату, який має єї доручити «Союзови» і повідомити про се п. радника Вахнянина, яко управителя «Інституту». Як дізнаємо ся, ся нова руска інституція музична замкнула перший рік свого естования з великим успіхом моральним, а також не мала касового недобору, що дуже часто лучає ся в сего рода інституціях передовсім в перших початках по заснованю. Руский «Висший і ститут музичний» здобув собі отже від самого початку право горожанства і запевнив собі розвиток на будуче, який з кождим роком буде тим сьвітлішай, чого ему щиро желдаемо.

— Прогулку до Борислава, Східниці і Урича устроює Виділ Руского Тов-а педаг. в Самборі дня 8. і 9. серпня 1904 для рускої публіки а особливо для учительства з отсею програмою: Дня 8. серпня 1904 очікує комітет на двірці в Дрогобичи в полудни учасників прогулки, де відбуде ся сьвітлий обід. О год. 12. мін. 16. відїзд до Борислава, де ополудни будуть могли учасники під проводом комітету звідїти Тов-о торговельне і інші важніші місця. Дня 9. серпня о. 6. год рано відїзд до Східниці і Урича а вечером поворот. Відїзд з Борислава о 9. год. 26 мін. Комітет займає ся підводами і удержанєм учасників, а кошти того виносять 10 К від особи. Гроші просить ся вислати на руки члена комітету п. Ковалева, директора школи в Бориславі. На випадок треваня страйку, прогулка відбуде ся пізнійше, о чім письменно учасників повідомать ся.

— Вісти з Америки. Америк. «Свобода» доносить, що з причини відїзду о. Стефана Макара до Галичини, редакцію і адміністрацію видавництва «Слова» обняв о. Павло Тимкевич (45 Oak St., Yonkers, N. Y.). — Іспит руских дїтїй в Пітсбурзі. На описує очевидець отими словами: Дїти читали з своїх книжок, писали диктоване на таблиці, але так певно себе, якби школярі, що ходять до яких висших шкіл і вже довгі, довгі роки учать ся. Найліпше сподобало ся мені, як почали дїти деклямувати. Видно, що їх учитель (дякоучитель Ізидор Коестюк) завдав собі багато труду, бо дїти деклямували голосно, дуже виразно і так розумно, що всі присутні на гали розуміли до одного слова, що дїти говорять. А то з того можу вносити, що по кождїй деклямації спинались оплески в нагороду дїтям за їх труди. Питаня з релїгїй завдавав о. Кульчицкий з Мініспорту. Дїти відповідали уміло і певно, а понеже всі дїти кромі кількох дївчат суть в віці від 5—10 літ, сама дрібнота, тож мило було кождому послухати, як молоденькі усточки научались хвалити Бога. Межа питанєм, писанєм і катехизацією сьпівали дїти ріжні піснї. А як засьпівали неслом «Господи, хто буде жити у Твоєму дому», то подумав я собі: «коли на нашім плеїмі нема церкви рускої, хотїя Русини суть, то мусимо старати ся, щоби бодай була руска школа. Як дїти научать ся сьпівати рускі піснї і вселякі побожні, а в недїлю засьпівають, то неодному відхоце ся так зневжати сьвятїй день, як то нерав наші люди по плеївах роблять. Галя була красно прибрана фавами, а кромі родичів було багато гостей, що прислухували ся тому, як то рускі дїти на чужїй землі плакають руску мову. Я замїтив, що всі гостї були дуже вдоволені з того іспиту, а то можна було пізнати з того, що коли о. Стефанович, місцевий сьвященник, подякував родичам, що радо посилали дїти до школи, а гостям, що так численно явили ся на іспит, тай запитав, чи би гостї не були ласкаві аложити який малїй даток на подарунки для дїтїй, то дві маленькі дївчинки, що обїйшли всі гостї з тарелечками, назбирали красну суму грошей. Онісла пороздавано дїтям нагороди, почім дїти засїли до стола, щоби охолодити ся айскримом (мороженєм).

— Гїрка доля емігрантів в Америці. В звязи з масовою еміграцією до Сполучених Держав стїть нелюдске обходженє еміграційних урядників з біднями емігрантами. Один чоловік, що був сьвідком ріжних потрясаючих сцен з емігрантами, розказає в амер. «Свободі», що при відїсланю нещасних до краю, урядники побивали їх палицями. Чоловік сей, що був сьвідком бруталного обходженя урядників, виіс письменну жалобу на них до комісара еміграційного Вілямса, і в надїя, що комісар займе ся долею покривджених. Четвертий липня с. р. був одним з найтяжших днів для тих емігрантів, котрих задля якихсь там неформальностей задержано на Елїс Айленд коло Нового Йорку. В тім дни панувала там страшна спека, а з острова не можна було віддалити ся, бо всяке урядованє було застановлене. Того дня прибуло до порту 5 кораблів з пасажирами в числі 8366. Всї они мусїли ждати до другого дня. На другий день задержано около 1300 емігрантів, бо не могли виказати ся вимаганою сумою грошей,

або ніхто не виїшов напротив них. Ще раз проте остерігаємо наших людей перед відїздом до Америки, як перед еміграцією на все, так і зарібновою. Зарібку в Америці не можна тепер найти, а тимбільше не найде єго такой, що не знає по англїйски.

— Пожарний «Сокил» в Стрїлісках нових бобрєкого повіта, засновано на статутї львівського «Сокола». Ц. к. намісництво вже затвердило статут.

— Дирекция приватної жєньської Семинарії учит. з викладовою мовою рускою у Львові, ул. Сикстуска ч. 47 I пов. подає до відомости, що рік шкільний 1904/5 розпочне ся дня 5. вересня. Запис учениць відбуде ся дня 31. серпня і 1. і 2. вересня в годинах від 10—1. Іспити поправчі і вступні відбудуть ся дня 3. вересня. До запису можна зголошувати ся устно або письменно, причім треба: 1) Зложити висовє в квотї 4 К; 2) вишловити 2 висовї картки і предложити: 3) метрику уродженя, 4) сьвідцтво шкільне з послїднього пївроку, 5) сьвідцтво здоровля, ствердженє через мїйського або повітового лїкаря, 6) декларацию родичів згл. опікунів, що оплата шкільна платити ся буде правильно, місячно з гори. — Услївєм принята до першої класи — пообч вимаганого підготовленє є також укінченїй а початком вересня с. р. 15 рік житя. Від вступного іспиту до класи I можуть бути увільненї учениці, що скінчали V класу школи видїлової. Оплата шкільна виносить місячно 20 К, однак на внесенє збору учительского може бути обнижена пильним і способним ученицям в міру їх спроможности материяльної.

— Краєва рада шкільна іменуєвала в народних школах між иншими: Олену Ганчаковску учителькою 6-кл. жін. школи в Болехові, Ол. Тараса учит. школи муж. в Жєвкві, Людв. Федоровского учит. 6-кл. муж. школи в Городку, Марию Стефанів учит. 5-кл. школи в Заболотіві, Людвигу Годоле учит. 4-кл. шк. в Солотвині, Брон. Будзїньску учит. 4-кл. шк. в Делятині, — управителями 2-кл. шкіл: Мик. Венгжина в Добровлянах, Конст. Гардолїньского в Озірній, Ів. Янкевича в Замочку, Володе. Гаврєньского в Сїдлєсках, Брон. Гловиньского в Соснові; — учителями (льками) 2-кл. шкіл: Анну Шеренявску в Вільшїнах, Вол. Тайхманівну в Мацощині, З. Косманівну в Волї радлївській, Фр. Мерзвиньску в Вояковій, М. Гловиньску в Соснові, М. Стшалковску в Гаю, М. Плянєрївну в Сулковичах, Фр. Калустку в Мисткові; — учителями (льками) 1 кл. шкіл: Олену Касарку в Волї жовтанецкій, Андр. Шелїгу в Залучу, Йо. Суликівну в Жовтанцях-Загаю, Мик. Семовоника в Красїві, Стеф. Лозаньску в Долинаях, Омел. Шведика в Сїдлїнцї, Вас. Пасїку в Нежухові, Мих. Горощку в Люблицю старім; — перенєсла в стан супочинку учительки: Зузанну Крижановску в Королевій рускій, Елїс. Миклясївну в Устю сїльнім, Мар. Миксимовичівну в Фредонолі, Мар. Чемнянску в Карлові, Мар. Кончаньску в Пільній, Густ. Шайту в Шільній, Кек. Кролівницку в Висильківцях. Краєва рада шкільна зорганїзуєвала 1-кл. школи в Гуречку, перемиского округа і в Королівцї, залїщицкокого округа; перемїнила 5-кл. школу жіночу в Рудках на 6-кл., а 5-кл. школу муж. в Надвірній на 6-кл., а 1-кл. школи на 2-класові: в Висоцку, ярославского округа, в Стругинї вижїм, долиньского округа і в Змїювискях, ярославского округа.

— Пожари. Зі всіх сторїн Галичини доносять про грізні пожари, які лютують сего року страшно, як ніколи перед тим. Горять не лише по селах, де дома пощивані соломю, але горить також по містах, горять ліси, торфовища і т. д. Причиною огнїв майже всюди є необрєжність і легкодунність, а до розширеня пожарів причинє ся страшна посуха, недостаток води, брак приладів ратункових і взагалї брак зорганїзованої оборони перед огнем. Всїх случаїв пожарів, які завїстали Галичину в останних днях, не списав би, як то кажуть, і на воловій шкурї. Тут подаємо лише більші пожари з останних днів: В Неполомицькій пуці коло Бохнї горять ліси і торфовища від кількох днів, а до оборони решта лісів перед грізним живлом прибули два полки війська. — Повітове м. Бжєско за Тарновом стїть від вчєра в огні. — В Калуші згорїло оводї 96 будинків. — В Волощинї коло Бібрки знищив огонь 56 селяньских загород. — В Товцєві, львівского повіта, згорїло 18 господарств, 8 штук худоби, 15 штук безрог. Надто згорїли господарські будинки парохїяльного уряду, а мешканє пароху мали бути дїти, лишєні без надзору. — В Суходолї, гусатяньского повіта, згорїв великий олтар в церкві. — В Бикові знищив огонь 6 хат. — В Яксманїчах коло Перемишля згорїло 30 будинків і 5 штук худоби. — В Бушковичах, перемиского повіту, згорїло 15 селяньских загород і коршма, в якїй огонь вибух. — В Бориславі згорїв вибуховий закоп нафти в копальні Микущого і Перуца. Підозріню о підпал робїтника арештовано. — В Рудї, чєсаньского повіта, горять ліси. Огонь перекинув ся з російської сторони, де вигорїли великі простори лісів. — Мїж сєлами Билиці і Ракова, самбірского повіта, горять від дня 16. с. м. луки і торфовища. —

В Яхторові, перемишляньского повіта, вибух вчєра в понедїлок огонь в хатї селянина Бердїя і в протягу години знищив 28 господарств і фільварок в митрополїчих добрах. Ратунку не було майже ніякого, бо не було ні сикавки ні води. Сєляни з заломаними руками дивили ся, як їх добро йде з димом. Аж по праїздї о. крил. Чапельского з сусїдного Унева удало ся спинити пожар. — В Яєлєсках коло Львова вибух нїї огонь і до полудня обняв кільканаїцять домів. — О 1. год. полудня пожаровий звн з ратушевої вежі у Львові заалармував населєне міста. Горїло на Жовківскім передмїстїю. Огонь знищив т. зв. «дїмки Ліхтенгайма» перед рогацкою.

— Виділ «Шкільної Помочи» в Чернівцях просить нас оголосити отсе письмом: В 74. ч. «Буковини» з 6. лат. липня с. р. був оголошений конкурс «Шкільної Помочи» в Чернівцях, котрий кінчить ся з днем послїдного с. м. Тож заявляємо сим, що сей конкурс продовжено до 8. серпня сего року. Для точної інформації інтересованих повторяємо услїва принята учеників шкіл середних до інституту «Шкільна Поміч» в Чернівцях: Родичі згл. опікуни мають надїслати свої поданя в продовженім рєчинци, отже до 8. серпня с. р. до видїлу «Шкільна Поміч» на руки голови о. крил. К. Коестєцкого, гр.-кат. пароху в Чернівцях. До поданя треба долучити сьвідцтво шкільне з послїдного пївроку і заяву, що батько чи опікун зобовязують ся платити за пїтомця 40 К місячно. Бувші пїтомці мають при рівних услївах першенство. Принятї до інституту мають заплатити на зужитє инвентара 2 К, вкладку членську 2 К 40 с і на пранє 12 К (місячно 1 К). — Від видїлу тов. «Шкільна Поміч» в Чернівцях: о. К. Коестєцкий голова, др. М. Кордуба писар, М. Коралєвич член видїлу.

— Пригода з львом. Один з дозорців державного рєвіру ловецкого в Транєвалї мав незвичайну пригуду з львом. Випередивши на кілька миль своїх товаришів, їхав звільна конєм вузкою стежкою серед ліса. Нараз пес, якого мав з собою, зачав брєхати. В тїй самїй хвилї випав з гушавини лев і кинув ся на їздця. Рівночасно явив ся другий лев на противлєжній сторонї стежки. Оба звїрї якби порозумїли ся. Лев перший кинув ся за конєм, а другий хватив дозорця за праву лопатку і поволїк єго з собою. Дозорець чув страшений біль; лев держав єго в зубах — не було надїї ратунку. Але по кількох хвилинах, коли перший жах минув ся, нагадав собі він, що ври правім боці має ловецкий ніж. Не було часу довго загадувати ся. Вияв ніж і в одну мить лївою рукою, яку мав вільну, пхнув напасника з цілої сили в бік і в горло. Лев пустив жертву, відєкочив кілька кроків і зарєвів страшно. Дозорець, увільнений з облючого устиску, встав з землі і знаючи, що дикий звїрї болять ся людского голосу, став кричати на льва найвоганїйшими словами і кілько мїг голосно. Лев надумував ся якийсь час, потім звільна відїйшов. Тодї дозорєнь ослаблений упливом крови, видравав ся з трудом на дерево. Обережність єя не була без хїсна, бо незабавки надбїг другий лев, але не найшовши нікого, вернув у гушавину. Дозорець в обаві, аби не упасти з дерева, привязав ся і так пересидїв до рана, поки не надїхали єго товариші і увільнили з немилугого положєня. Недалєко найдєно застигле тіло льва.

— Відозва. Виділ Руского Тов-а педагогїчного у Львові оповїщує, що зголошенє о принятє до дорожнього інститута дївоного треба вносити на руки о. катєхита Т. Лежогубєского (Львів, ул. Сикстуска ч. 47) до дня 28. липня включно; пізнійші зголошенєя не будуть узглядненї. Оплата учениць виносить по 45 К місячно. — Зголошенєя о принятє до інститута св. Ольги вносити треба під адресою «Комітет інститута св. Ольги» на руки о. Лежогубєского (гл. вис.) також до дня 28. липня. З огляду, що в інститутї тим може найти примїщенє лиш 45 учениць, просимо о як найскоршї зголошенєя. Оплата від учениць в тім інститутї виносить по 30 К місячно. — Видїл.

— З залїзниць. Особвий перестанок Rawelsbach в окрузї ц. к. Дирекції залїзниць державних у Відни на шляху Відєнь-Егер між стациями Ziersdorf і Limberg Maissau, який дотепер є уряджений тільки для руху особового і ограниченого пакункового, отворєно з 1. липня с. р. яко стацию для руху ограниченого товарогого.

— З перемискої епархїї. Рєчинець до рукополаганя в єрєї назначений на день 16. серпня. Дотичні поданя вносити належить до 18. серпня. — Відпустки для поратованя здоровля одержали оо.: Ол. Полянський, Вік. Рєшетєлович, Єр. Кушовський, Корн. Кузик, Мих. Шатинський і І. Стояловський на 6 недїль, Сим. Кульчицкий на 4 недїль. — Презенту на парохїю Козлів, угнївского дек., одержав о. Михайло Дигдалєвич.

В кождїй рускій хатї повинна бути на стїні мала всеї Руси-України, видана Р. Тов-ом педагогїчним у Львові. (Вєличина : 75x59 см.). Коштує лишє 40 сот. Молодїж при науці чи забаві все буде мати перед очима наглядний образ нашої великої Вітчїни.

Конкурс.

Товариство взаїмних обезпечень «Дністер» розписує сим конкурс на шкід розкладу і фасади дому 3-поверхового для товариства «Дністер» при ул. Підвале у Львові.

Премії за шкід визначає товариство дві: перша 500, друга 250 корон. Речивець предложена шкідів до 10. серпня 1904.

Ближших інформацій уділяє Дирекція «Дністра» щодень між 12. а 1. год. в полудне (Ринок 10, II пов.).

З Дирекції Тов. «Дністер» у Львові.

Телеграми

з дня 26. липня.

Яремче. В Микуличині горить величезний шмат щетинного ліса.

Відень. Союз 14 всенімецьких послів до державної ради розв'язано на основі письмової предлоги пп. Шенерера, Іра і Барайтера.

Білгород. Вчора почато бурити королівський замок, в яким убито короля Александра і Драгу.

Река. Американська ескадра прибула ту з Триесту на кілька днів. Місто пристроєне хоругвами в американських і угорських красках.

Лондон. Між населенням Кореї проявляє ся чим раз більше невдоволене проти Японців, які насильно думають вихисновувати багатства Кореї. Кореїці в Сеулю зібрали ся онові на нараду, аби заиротестувати проти инвазії Японців, але японська жандармерія розігнала збори.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лейдена в Берліні

ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Морелі

вибрані ввсїлає в 5 клг. кониках оплатно по 3 К 50 с. за побранем почтовим.

Прошу о вчасні замовлення

ІВАН СТЕРНЮК

купець

100(10-14)

в Заліщиках.

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія в натурі)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові. Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

Солю терно

оповіданє з лотерійних пригод.

— Ціна 30 сот. —

Набути можна в Станроупітійській книгарні.

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіль.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с.). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

За певну і добру льонацію

поручаємо:

4 1/2% листи гіпотечні

4% листи гіпотечні

5% листи гіпотечні преміювані

4% листи Товариства кредитового земского

4% і 4 1/2% листи Банку краєвого

4% позичку краєву

4% облигації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/2—3/4), Сучани
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуща, Делатина (чер. Коломию 1/2—3/4 вкл. в нед. і свята), Керезмезе (1/2—3/4 вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Кошичинець, Гусятина, Чорткова
6:46	з Рави рускої, Сокала	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиск, Одеси, Київна, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Яс, Освєнцима
8:10	з Станіславова, Жидачева, Потутор	8:40	до Лавочного, Хирова, Калуща, Ходорова
8:20	з Яворова	8:50	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Меледлборча, Пешту	8:50	до Белзля, Сокала, Любачева
10:02	з Стрия, Борислава	9:25	до Тернополя, Потутор
10:20	з Ршєна, Любачева	10:45	до Чернівцїв, Делатина, Заїцик, Новоселци
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	посп. до Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Кошичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина	
1:10	з Лавочного, Калуща, Хирова, Борислава	2:45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуща, Жидачева, Чорткова, Вилкиці, Керезмезе
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча, Раманов, Іволиця, Слюка, Хирова	2:55	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуща, Заліщик, Кампала, Новоселци (через Жукку, Вилкиці)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі від 15/6—20/6 вкл., і колдого (1/2—3/4 вкл.), Ходорова, Калуща
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київна, Бродів, Грималова, Гусятина, Кошичинець, Козови	3:30	до Ршєна, Любачева, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухлі (15/6—20/6), Сколього (1/2—3/4)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	3:48	до Яворова
5:10	з Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Заліщик, Гусятина, Івана пустого, Скали, Кошичинець	5:55	до Коломиї, Жидачева
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карлсбаду, Хирова, Пешту, Н. Санча
5:50	з Іцкан, Жидачева, Новоселци і Сучани	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща
6:00	з Белзля, Сокала, Любачева, Рави рускої	7:05	до Рави рускої, Сокала
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Іволиця	9:00	до Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, Жидачева (1/2—3/4), Гусятина, Керезмезе, Калуща	10:05	до Перемишля (1/2—3/4 вкл.), Хирова, Н. Загіря
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Броцлава, Варшави, Праги, Освєнцима, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делатина, Сучани
10:00	з Самбора, Хирова, Сан га, Яс	10:50	до Кракова, Відня, Броцлава, Праги
10:20	з Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Кошичинець, Заліщик, Скали, Івана пустого, Гусятина	11:05	до Підволочиск, Бродів, Кошичинець, Грималова, Івана пуст., Скали, Гусятина, Потутор
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуща, Борислава	11:05	до Стрия
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	2:51	посп. до Іцкан, с. Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/2—3/4), Сучани, Київна
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	4:10	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Слюка, Освєнцима
	на дворець „Підзамче“		з двірця „Підзамче“
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київна і Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київна, Одеси, Кошичинець, Гусятина, Чорткова
2:15	посп. з Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Кошичинець, Чорткова	10:52	до Тернополя, Потутор
5:06	з Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Кошичинець, Заліщик, Потутор, Івана пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	2:09	посп. Підволочиск, Бродів, Київна, Одеси, Кошичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Івана пуст.
10:02	з Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів, Кошичинець, Заліщик, Івана пустого, Скали, Гусятина	9:11	до Підволочиск, Київна, Одеси, Бродів
3:04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	11:24	до Підволочиск, Бродів, Кошичинець, Заліщик, Івана пустого, Скали, Гусятина, Грималова

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брухович 6:46, 8:05 рано, 12:30, 3:00 і 4:30 ополудни,

6:00, 8:04 і 9:12 вечером, (від 8:5 до 11:9 вкл.)

з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/1 вкл.), 10:10 вечером (від 15/5 до 31:8 вкл. в неділі і свята).

зі Ширця 9:35 вечер. (1:6 до 11:9 вкл. в неділі і свята),

з Любича вел. 11:35 вечером (від 15:5 до 11:9 вкл. що неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський рїхнать ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского — Нічні години від 6. вечер до 5:55 рано об'єднано рамками. — В місті продає білети звичайні агенція часописий Н. Ст. Соколовского пасаж Гавемана 9, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне ц. к. веліниць державних (ул. Красніках ч. 5.) уділяє поясненє в справах веліниць.

пх. продає білети велкого рода і розклади їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в неділі і свята від 9. рано до 12. в полудне.

Відходять з головного двірця:

до Брухович 7:10 рано, 9:30 і 11:45 передполудн., 1:05,

3:35 і 5:05 попол., 7:05 і 8:17 веч. (від 8:5 до 11:9 вкл.)

до Жовкви 11:10 вечером (що неділі),

до Янова 6:10 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/1 вкл.)

1:35 попол., (від 15/5 до 31:8 в неділі і свята), 3:15

попол. (від 1:5 до 30:9 вкл.) і 5:48 пополудни.

до Ширця 1:45 попол. (від 1:6 до 11:9 вкл. в неділі і свята),

до Любича вел. 2:15 попол. (від 15/5 до 11:9 вкл. в неділі і свята.)